

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่ของเด็กกลุ่มอาการดาวน์ซินโดรมโดยใช้กิจกรรมนาฏศิลป์ไทย ซึ่งจะเป็นแนวทางให้ครูและผู้ที่เกี่ยวข้องกับเด็กกลุ่มอาการดาวน์ซินโดรมในการสร้างกิจกรรมโยคะสำหรับเด็กกลุ่มอาการดาวน์ซินโดรมในระดับต่าง ๆ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อศึกษาการใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่เมื่อใช้กระบวนท่าด้วยเพลงที่นำมาวิจัย
2. ออกแบบแผนการสอนสำหรับการฝึกกล้ามเนื้อมัดใหญ่ในเด็กดาวน์ซินโดรม
3. เปรียบเทียบความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่ก่อนและหลังการฝึกด้วยนาฏศิลป์

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากร ประชากรที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้ คือ เด็กกลุ่มอาการดาวน์ซินโดรม เซอร์วิปัญญา ระหว่าง 50-70 อายุระหว่าง 6-9 ปี ไม่มีความพิการซ้อน

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้ คือ เด็กกลุ่มอาการดาวน์ซินโดรม เซอร์วิปัญญา ระหว่าง 50-70 อายุ 6-9 ปี จากศูนย์การศึกษาพิเศษ จังหวัดเลย โดยการเลือกแบบเจาะจง จำนวน 8 คน คือ

- จากการทดสอบด้วยแบบประเมินกล้ามเนื้อมัดใหญ่ก่อนการทดลอง ตามแบบประเมินที่ปรากฏอยู่ในคู่มือส่งเสริมพัฒนาการเด็ก ด้านการเคลื่อนไหวกล้ามเนื้อมัดใหญ่ ของโรงพยาบาลราชานุกุล ซึ่งกลุ่มตัวอย่างไม่สามารถปฏิบัติได้มากกว่า 15 ข้อ

- กลุ่มตัวอย่าง ยังไม่ผ่านการเรียนรายวิชานาฏศิลป์ไทย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มี 2 ชนิด คือ

1. แผนการสอนกิจกรรมนาฏศิลป์ไทย ประกอบด้วย 4 เพลง คือ เพลงระบำเก็บใบชา มุ่งพัฒนากล้ามเนื้อส่วนศีรษะ เพลงระบำงูกินหาง มุ่งพัฒนากล้ามเนื้อส่วนลำตัว เพลงเซิ้งกะต๊ับ มุ่งพัฒนากล้ามเนื้อส่วนแขน และเพลงตาสีก็ปัส มุ่งพัฒนากล้ามเนื้อส่วนขา
2. แบบประเมินความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่ ที่ปรากฏในคู่มือส่งเสริมพัฒนาการเด็ก ด้านการเคลื่อนไหวกล้ามเนื้อมัดใหญ่ ของโรงพยาบาลราชานุกุล

การดำเนินการทดลอง

การดำเนินการทดลองจากการทำวิจัยครั้งนี้ คือ

1. นำแบบประเมินไปประเมินความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่ของเด็กกลุ่มอาการดาวน์ซินโดรม จำนวน 11 คน เพื่อคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง เป็นเวลา 1 วัน
2. ทำการฝึกโดยใช้กิจกรรมนาฏศิลป์ไทย ตามโปรแกรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยผู้วิจัยดำเนินการกับกลุ่มตัวอย่าง และใช้เวลาในการฝึก 12 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 วัน วันละ 30 นาที รวม 60 ครั้ง เวลา 09.00 - 09.30 น. โดยสอนรวมกันเป็นกลุ่มและสอนตัวต่อตัว ตั้งแต่วันจันทร์ถึงวันศุกร์ เป็นเวลา 12 สัปดาห์
3. ประเมินความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่หลังการทดลอง (Posttest) โดยใช้แบบประเมินความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่ชุดเดิม เป็นเวลา 1 วัน
4. นำข้อมูลที่ได้จากการประเมินในการใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่มาวิเคราะห์ตามวิธีทางสถิติ

สมมติฐานของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดสมมติฐานการวิจัยไว้ 2 ข้อ ดังนี้

1. เมื่อเด็กกลุ่มอาการดาวน์ซินโดรม ระดับเชาว์ปัญญา 50-70 ได้รับการฝึกด้วยโปรแกรมนาฏศิลป์ไทยจะมีความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่ดีขึ้น
2. เมื่อเด็กกลุ่มอาการดาวน์ซินโดรมได้รับการฝึกด้วยโปรแกรมนาฏศิลป์ไทยกล้ามเนื้อมัดใหญ่ในเด็กกลุ่มอาการดาวน์ซินโดรม มีพัฒนาการที่ดีขึ้นก่อนการฝึกด้วยกิจกรรมนาฏศิลป์ไทย

ดังนั้นความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่ ของเด็กกลุ่มอาการดาวน์ซินโดรม โดยใช้กิจกรรมนาฏศิลป์ไทยจึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

2. เด็กกลุ่มอาการดาวน์ซินโดรมระดับพอฝึกได้ อายุ 6-9 ปี ระดับเซวาร์ปัญญา 50-70 มีความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่สูงกว่าก่อนการใช้กิจกรรมนาฏศิลป์ไทยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นการศึกษาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่ของเด็กกลุ่มอาการดาวน์ซินโดรมโดยใช้กิจกรรมนาฏศิลป์ไทย ปรากฏผลการศึกษาค้นคว้า ดังนี้

1. ผลการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยพบว่า ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่ของเด็กกลุ่มอาการดาวน์ซินโดรมที่ได้รับการสอนด้วยกิจกรรมนาฏศิลป์ไทยมีความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่สูงขึ้น แต่มีระดับความสามารถไม่เท่ากัน คือ

คนที่ 1 ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่อยู่ที่คะแนน 25 ซึ่งอยู่ในระดับดีมาก จะเห็นได้ว่าเด็กมีคะแนนก่อนการฝึกเพียง 13 คะแนนนั้นแสดงว่ากิจกรรมนาฏศิลป์ไทยช่วยให้เด็กมีพัฒนาการด้านการใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่สูงขึ้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเด็กมีความพร้อมในการเรียนรู้และฝึกค่อนข้างดี จากการสังเกตเด็กสามารถปฏิบัติตามผู้สอนได้ทุกท่าและทุกเพลง โดยเฉพาะเพลงแม่ทุ่งซึ่งเป็นเพลงที่เด็กจดจำได้ดีและมีความกระตือรือร้นมากกว่าเพลงอื่น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของราไฟโรน ศรีโสภาค (2511: 119) ที่พบว่ากิจกรรมเข้าจังหวะช่วยส่งเสริมให้นักเรียนที่มีพัฒนาการล่าช้ามีความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่สูงขึ้น เนื่องจากเสียงดนตรีช่วยให้เด็กเกิดสมาธิในการปฏิบัติกิจกรรมและสามารถปฏิบัติกิจกรรมได้นานขึ้น

คนที่ 2 ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่ที่คะแนน 20 ซึ่งอยู่ในระดับดี มีความพร้อมคล้ายคนที่ 1 จะเห็นได้ว่าเด็กมีความพร้อมก่อนการทำกิจกรรมเพียง 10 คะแนน แต่หลังจากได้รับการฝึกด้วยกิจกรรมนาฏศิลป์ไทยมีคะแนนเพิ่มขึ้นถึง 20 คะแนน นั้นแสดงว่ากิจกรรมนาฏศิลป์ไทยช่วยให้เด็กมีพัฒนาการด้านกล้ามเนื้อมัดใหญ่สูงขึ้น จากการสังเกตหากเด็กมีอาการรำเริง แจ่มใสอันเนื่องมาจากสภาวะรอบข้างจะส่งผลให้เด็กมีความสามารถในการร่วมกิจกรรมได้ดีสอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้จากการฝึกของธอร์นไดค์ (Edward L. Thorndike, 1875 - 1949) ในเรื่องของกฎแห่งความพร้อม คือสภาพความพร้อมหรือความมีวุฒิภาวะของผู้เรียนทั้งทางร่างกาย อวัยวะต่าง ๆ ในการเรียนรู้และจิตใจ รวมทั้งพื้นฐานประสบการณ์เดิม จะเชื่อมโยงกับความรู้หรือสิ่งใหม่ ๆ ตลอดจนความสนใจ ความเข้าใจต่อสิ่งที่เรียน

คนที่ 3 ความสามารถในการใช้กล้ำมเนื้อมัดใหญ่อยู่ที่คะแนน 16 ซึ่งอยู่ในระดับพอใช้ จะเห็นได้ว่าเด็กมีคะแนนก่อนการฝึกเพียง 10 คะแนน นั้นแสดงว่ากิจกรรมนาฏศิลป์ไทยช่วยให้เด็กมีพัฒนาการด้านการใช้กล้ำมเนื้อมัดใหญ่สูงขึ้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเด็กมีความพร้อมในการเรียนรู้และฝึกค่อนข้างดี จากการสังเกตเด็กสามารถปฏิบัติตามผู้สอนได้ดี แต่ผู้สอนต้องคอยเรียกชื่อเพื่อให้เด็กกลับมาสนใจในกิจกรรมที่กำลังปฏิบัติสอดคล้องกับทฤษฎีพฤติกรรมหรือการตอบสนองขึ้นอยู่กับการเสริมแรงของสกินเนอร์ (Skinner) (ปรมพร ดอนไพรรธรรม, 2550, 16) ซึ่งการใช้การเสริมแรง Reinforcement ทุกขั้นตอนของการจัดกิจกรรมควรให้การเสริมแรงโดยการชมเชย แรงจูงใจ หรือการเรียกชื่อเพื่อให้เด็กรู้สึกสำคัญว่าคนอื่น ๆ เด็กจะมีความตั้งใจมากขึ้น

คนที่ 4 ความสามารถในการใช้กล้ำมเนื้อมัดใหญ่อยู่ที่คะแนน 12 ซึ่งอยู่ในระดับพอใช้ จะเห็นได้ว่าเด็กมีคะแนนก่อนการฝึกเพียง 7 คะแนน นั้นแสดงว่ากิจกรรมนาฏศิลป์ไทยช่วยให้เด็กมีพัฒนาการด้านการใช้กล้ำมเนื้อมัดใหญ่สูงขึ้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเด็กมีความพร้อมในการเรียนรู้และฝึกค่อนข้างดี จากการสังเกตเด็กสามารถปฏิบัติตามผู้สอนได้บ้าง แต่เด็กยังมีภาวะในการลอกเลียนแบบได้ช้าและอยู่ในช่วงเวลาล้น ๆ แต่หากผู้ฝึกเปิดเพลง เด็กจะมีภาวะในการลอกเลียนแบบผู้ฝึกได้สูงขึ้นและยาวนานขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของราไฟโรน ศรีโสภาค (2511: 119) ที่พบว่ากิจกรรมเข้าจังหวะช่วยส่งเสริมให้นักเรียนที่มีพัฒนาการล่าช้ามีความสามารถในการใช้กล้ำมเนื้อมัดใหญ่สูงขึ้น เนื่องจากเสียงดนตรีช่วยให้เด็กเกิดสมาธิในการปฏิบัติกิจกรรมและสามารถปฏิบัติกิจกรรมได้นานขึ้น

คนที่ 5 ความสามารถในการใช้กล้ำมเนื้อมัดใหญ่อยู่ที่คะแนน 7 ซึ่งอยู่ในระดับปรับปรุง เนื่องจากเดิมในระยะก่อนการใช้กิจกรรมนาฏศิลป์ไทยนั้น เด็กมีกล้ำมเนื้อมัดใหญ่ที่ไม่แข็งแรงอย่างมาก โดยมีคะแนนก่อนการฝึกเพียง 3 คะแนน เท่านั้น จากการสังเกตขณะฝึก เด็กไม่สามารถปฏิบัติกิจกรรมได้เอง ต้องมีผู้ช่วยคอยจับขาจับแขนและการยืน นั่ง จะลุกลำบากพอสมควร แต่เมื่อได้ใช้กิจกรรมนาฏศิลป์ไทยแล้ว เด็กมีคะแนนความสามารถในการใช้กล้ำมเนื้อมัดใหญ่สูงขึ้นเป็น 7 คะแนน แต่ยังเป็นคะแนนที่อยู่ในเกณฑ์ที่ต้องปรับปรุง อย่างไรก็ตาม หากเด็กได้รับการฝึกด้วยกิจกรรมนาฏศิลป์ไทยอย่างต่อเนื่อง เป็นระยะเวลานานกว่านี้ อาจส่งผลให้เด็กมีความสามารถในการใช้กล้ำมเนื้อมัดใหญ่ได้ดีกว่านี้ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีของ ธอร์นไคด์ (1875-1949) ที่กล่าวว่า การเรียนรู้จากการฝึกต้องมีความพร้อม หรือมีวุฒิภาวะของผู้เรียนทั้งทางร่างกาย และต้องมีการฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอ ย่อมทำให้เกิดผลและมีความพอใจ เมื่อมีความพอใจจากผลของการกระทำจะเกิดผลดีต่อตัวผู้เรียนเองทำให้อยากเรียนรู้มากยิ่งขึ้น

คนที่ 6 ความสามารถในการใช้กล้ำมเนื้อมัดใหญ่อยู่ที่คะแนน 18 ซึ่งอยู่ในระดับดี จะเห็นได้ว่าเด็กมีคะแนนก่อนการฝึกเพียง 10 คะแนน นั้นแสดงว่ากิจกรรมนาฏศิลป์ไทยช่วยให้เด็กมีพัฒนาการด้านการใช้กล้ำมเนื้อมัดใหญ่สูงขึ้น เด็กคนที่ 6 นี้ จะสนใจในอุปกรณ์การสอนมาก หากมีอุปกรณ์ช่วยในการพัฒนากล้ำมเนื้อตามแผนการสอน เด็กจะไม่สนใจผู้สอน กลับไปสนใจที่อุปกรณ์มากกว่า ผู้สอนต้องอธิบายให้เด็กรู้จักอุปกรณ์ที่จะนำมาประกอบการสอนในแต่ละคาบเรียน เพื่อให้เด็กคุ้นชินและไม่ตื่นเต้น จากนั้นจึงเริ่มปฏิบัติการสอนได้อย่างราบรื่นซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีทฤษฎีการเรียนรู้จากการฝึกของธอร์นไดค์ (Edward L. Thorndike, 1875-1949) ในด้านกฎแห่งความพอใจ กฎนี้เป็นผลทำให้เกิดความพอใจ กล่าวคือ เมื่อได้รับความพอใจจากผลของการกระทำก็จะเกิดผลดีกับการเรียนรู้ ทำให้อยากเรียนรู้เพิ่มมากขึ้น หรือการพึงพอใจกับอุปกรณ์ที่ผู้สอนได้กระตุ้นให้เด็กเกิดความพึงพอใจ เด็กจะมีความตั้งใจในการร่วมกิจกรรมมากขึ้น

คนที่ 7 ความสามารถในการใช้กล้ำมเนื้อมัดใหญ่อยู่ที่คะแนน 15 ซึ่งอยู่ในระดับดี จะเห็นได้ว่าเด็กมีคะแนนก่อนการฝึกเพียง 8 คะแนน นั้นแสดงว่ากิจกรรมนาฏศิลป์ไทยช่วยให้เด็กมีพัฒนาการด้านการใช้กล้ำมเนื้อมัดใหญ่สูงขึ้น เด็กคนที่ 7 นี้มักเหม่อลอย ผู้สอนต้องคอยเรียกชื่อเพื่อกระตุ้นความสนใจในตัวเด็ก เช่นเดียวกับเด็กคนที่ 3 แต่เมื่อเด็กได้ฝึกกิจกรรมนาฏศิลป์ประกอบเพลง เด็กจะปฏิบัติอย่างเต็มที่และอยู่ในช่วงระยะยาวนานกว่าเด็กคนอื่น ๆ สอดคล้องกับทฤษฎีพฤติกรรมหรือการตอบสนองขึ้นอยู่กับการเสริมแรงของสกินเนอร์ (Skinner) (ปรมพร ดอนไพธรรม, 2550: 16) ซึ่งการใช้การเสริมแรง Reinforcement ทุกขั้นตอนของการจัดกิจกรรมครูควรให้การเสริมแรงโดยการชมเชย แรงจูงใจ หรือการเรียกชื่อเพื่อให้เด็กรู้สึกสำคัญว่าคนอื่น ๆ เด็กจะมีความตั้งใจมากขึ้น

คนที่ 8 ความสามารถในการใช้กล้ำมเนื้อมัดใหญ่อยู่ที่คะแนน 15 ซึ่งอยู่ในระดับดี จะเห็นได้ว่าเด็กมีคะแนนก่อนการฝึกเพียง 6 คะแนน นั้นแสดงว่ากิจกรรมนาฏศิลป์ไทยช่วยให้เด็กมีพัฒนาการด้านการใช้กล้ำมเนื้อมัดใหญ่สูงขึ้นอย่างมาก เป็นเพราะเด็กมีสมาธิในการฝึกและมีความตั้งใจ ไม่ว่าผู้สอนจะเปิดเพลงหรือไม่เปิดเพลงเด็กจะตั้งใจปฏิบัติกิจกรรมอย่างต่อเนื่องทุกเพลง ในขณะที่ผู้สอนต้องกล่าวคำชมเชยเพื่อให้เด็กเกิดความพึงพอใจอย่างสม่ำเสมอในขณะที่ปฏิบัติการสอน สอดคล้องกับทฤษฎีพฤติกรรมหรือการตอบสนองขึ้นอยู่กับการเสริมแรง ของสกินเนอร์ (Skinner) (ปรมพร ดอนไพธรรม, 2550, 16) ซึ่งการใช้การเสริมแรง Reinforcement ทุกขั้นตอนของการจัดกิจกรรมครูควรให้การเสริมแรงโดยการชมเชย แรงจูงใจ หรือการเรียกชื่อเพื่อให้เด็กรู้สึกสำคัญว่าคนอื่น ๆ เด็กจะมีความตั้งใจมากขึ้น

ผู้วิจัยพบว่าการสอนซ้ำ ๆ บ่อย ๆ สอนจากง่าย ไปหายาก การสอนจะต้องมีความพร้อมทั้งผู้เรียนและผู้สอน มีแรงจูงใจ ความพึงพอใจของผู้เรียนและการนำไปใช้ มีการฝึกสม่ำเสมอเป็นประจำ เด็กจึงจะสามารถทำได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีของ ธอร์นไคด์ (1875-1949) ที่กล่าวว่า การเรียนรู้จากการฝึกต้องมีความพร้อม หรือมีวุฒิภาวะของผู้เรียนทั้งทางร่างกาย และต้องมีการฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอ ย่อมทำให้เกิดผลและมีความพอใจ เมื่อมีความพอใจจากผลของการกระทำจะเกิดผลดีต่อตัวผู้เรียนเองทำให้อยากเรียนรู้มากยิ่งขึ้น

2. ผลการศึกษาครั้งนี้พบว่าหลังจากที่ได้รับการสอนจากกิจกรรมนาฏศิลป์ไทย เด็กกลุ่มอาการดาวน์ซินโดรมจำนวน 8 คน มีความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อใหญ่สูงขึ้น โดยมีคะแนนก่อนและหลังการทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า กิจกรรมนาฏศิลป์ไทย สามารถพัฒนากล้ามเนื้อมัดใหญ่ของเด็กกลุ่มอาการดาวน์ซินโดรมได้ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่กำหนดไว้ แสดงให้เห็นว่ากิจกรรมนาฏศิลป์ไทยเป็นกิจกรรมหนึ่งที่ช่วยส่งเสริมความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อใหญ่ของเด็กกลุ่มอาการดาวน์ซินโดรม เนื่องจากกิจกรรมนาฏศิลป์ไทยเป็นกิจกรรมที่กระตุ้นให้เด็กได้ใช้อวัยวะทุกส่วน เช่น ศีรษะ ไหล่ แขน ลำตัวและขา อีกทั้งยังช่วยเรื่องการเดิน การทรงตัวและการวิ่งสอดคล้องกับ ผศ.ศิริมณฑล นานุกุล, (ม.ป.ป: 11) ได้กล่าวไว้ว่า การเคลื่อนไหวร่างกายด้วยลีลาท่ารำส่งผลต่อการทำงานของกล้ามเนื้อ การเคลื่อนไหวร่างกายในส่วนต่าง ๆ ต้องมีกล้ามเนื้อเพื่อเป็นตัวดึงดูดกระดูกให้เคลื่อนไหวไปตามทิศทางที่ข้อมือตั้งอยู่ การเคลื่อนไหวในนาฏศิลป์ไทย เช่น การกางแขน เอียงอย่างกระดูกเสี้ยว กระดกหลัง ยกหน้า ต้องใช้กล้ามเนื้อใหญ่เป็นหลักทั้งสิ้น นอกจากนี้นาฏศิลป์ไทยยังมีองค์ประกอบที่สำคัญซึ่งอยู่ควบคู่กันในการปฏิบัติทำรำนั่นคือดนตรี ในการฝึกครั้งนี้ผู้วิจัยได้คัดเลือกเพลงที่สามารถจับจังหวะได้ง่าย และมีจังหวะชัดเจนเพื่อส่งเสริมการฝึกให้เกิดประสิทธิผลสูงสุด ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของเสจ (Sage) ที่พบว่าผลของการฟังดนตรีจะทำให้เกิดขบวนการแยกแยะในระบบประสาทส่วนกลาง เป็นผลทำให้เกิดความสัมพันธ์ระหว่างขบวนการรับรู้ในระบบประสาทส่วนกลางและการเรียนรู้ในการเคลื่อนไหว ทำให้เกิดการเคลื่อนไหวตามมาในที่สุด (Unkefer.1992: 36: citing Sage. 1977) ซึ่งขณะที่ทำการทดลองได้พบว่าเด็กเมื่อได้ยินเสียงดนตรีจะเคลื่อนไหวร่างกาย เช่นการโยก หรือการเคาะมือทำให้ผู้สอนสามารถเชื่อมโยงเข้าสู่กิจกรรมได้ง่ายยิ่งขึ้น

ข้อควรระวังในการใช้กิจกรรมนาฏศิลป์ไทยคือการเลือกท่ามาสอนต้องมีความเหมาะสมและตรงกับระดับความสามารถของพัฒนาการด้านกล้ามเนื้อมัดใหญ่ของเด็กกลุ่มอาการดาวน์ซินโดรม ไม่ควรใช้ท่ายากหรืออันตราย ในการคัดเลือกท่าควรได้รับการปรึกษาจากผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ท่าที่เลือกมาสอนควรเป็นท่าที่ง่าย ไม่ซับซ้อน ไม่ซ้ำกันและสร้างความสนใจของเด็ก เพื่อให้เด็กสามารถปฏิบัติทำตามได้ และเกิดความสนุกสนานเพลิดเพลินกับการทำกิจกรรม

สรุปได้ว่ากิจกรรมนาฏศิลป์ไทยที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ มีคุณสมบัติเหมาะสมที่จะนำไปฝึกความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่สำหรับเด็กกลุ่มอาการดาวน์ซินโดรม ระดับพอฝึกได้ อายุ 6-9 ปี เซอร์วิญญาระหว่าง 50-70 เพราะเด็กดาวน์ซินโดรมระดับนี้มีกล้ามเนื้อมัดใหญ่ที่สามารถพัฒนาได้ง่าย และมีเซอร์วิญญาที่เอื้อต่อการพัฒนาได้เช่นกัน ในการวิจัยครั้งนี้ช่วยให้เด็กกลุ่มตัวอย่างมีการเคลื่อนไหวเพื่อช่วยเหลือตนเองในชีวิตประจำวันได้ดีขึ้นทั้งด้านการเดิน การนั่ง การยืน การทรงตัว การปีนป่าย ล้วนแต่มีความคล่องตัวมากยิ่งขึ้น

ข้อสังเกตที่ได้จากการวิจัย

ข้อสังเกตที่ได้จากการทำวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้จำแนกออกเป็น 5 ข้อ คือ

1. เด็กกลุ่มอาการดาวน์ซินโดรมที่ได้รับการฝึกด้วยกิจกรรมนาฏศิลป์ไทยมีพัฒนาการด้านกล้ามเนื้อมัดใหญ่แข็งแรงขึ้น
2. เด็กกลุ่มอาการดาวน์ซินโดรมที่ได้รับการฝึกด้วยกิจกรรมนาฏศิลป์ไทย มีสมาธิในการเรียนมากขึ้นและควบคุมการทำงานด้วยตนเองมากยิ่งขึ้น
3. เด็กกลุ่มอาการดาวน์ซินโดรมที่ได้รับการฝึกด้วยกิจกรรมนาฏศิลป์ไทยจะให้ความสำคัญกับครูผู้สอนมากยิ่งขึ้น หากครูผู้สอนสวมชุดที่มีสีสันสดใส เช่นสีแดง หรือสีฟ้า ทำให้เด็กมีความสนใจในการร่วมกิจกรรมมากยิ่งขึ้น
4. เด็กกลุ่มอาการดาวน์ซินโดรมที่ได้รับการฝึกด้วยกิจกรรมนาฏศิลป์ไทย สามารถปฏิบัติตามคำสั่งและรู้จักแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้ดีขึ้น ซึ่งเป็นองค์ประกอบพื้นฐานในการเรียนรู้ในระดับต่างๆต่อไป
5. เด็กกลุ่มอาการดาวน์ซินโดรมที่ได้รับการฝึกด้วยกิจกรรมนาฏศิลป์ไทยพบว่า เวลาที่ครูผู้สอนให้แรงเสริม เด็กจะมีความตั้งใจในการฝึกกิจกรรมมากยิ่งขึ้น และมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อครูมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะทั่วไป

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการทำวิจัยครั้งนี้ คือ

1. จากผลการวิจัยพบว่าเด็กกลุ่มอาการดาวน์ซินโดรมระดับพอฝึกได้ อายุ 6-9 ปี เซาร์ปัญญาระหว่าง 50-70 นอกจากกล้ามเนื้อใหญ่ไม่แข็งแรงแล้วยังมีความจำกัดในด้าน ภาษาความเข้าใจในการรับรู้ การฟังคำศัพท์และการปฏิบัติตาม การทดลองต้องใช้การสาธิตและการกระตุ้นเป็นส่วนใหญ่ ควรหลีกเลี่ยงการอธิบายเนื้อหาที่ยุ่งยาก ภาษาที่ใช้ต้องสั้น ง่าย และไม่ซับซ้อน
2. ในการฝึกกิจกรรมนาฏศิลป์ไทยนั้น ควรปรึกษาผู้เชี่ยวชาญด้านกายภาพ เช่น นักกายภาพบำบัดมาร่วมให้คำปรึกษาและนำท่าที่เหมาะสม เพื่อหลีกเลี่ยงท่าที่อาจเป็นอันตราย ต่อเด็ก
3. ควรมีการวิจัยในลักษณะนี้ โดยเพิ่มท่าที่มีความใกล้เคียงกันให้มากขึ้น
4. ควรมีการปรับท่ากิจกรรมนาฏศิลป์ไทยให้สอดคล้องกับวุฒิภาวะและความพร้อมของเด็กในการใช้กล้ามเนื้อใหญ่
5. ควรฝึกกิจกรรมนาฏศิลป์ไทยโดยเพิ่มระยะเวลาในการฝึกให้มากขึ้น
6. ควรสอนเด็กกลุ่มอาการดาวน์ซินโดรมให้มีแรงเสริมทางบวก เช่นการให้คำชมเชย การโอบกอด การให้รางวัลเมื่อเด็กสามารถปฏิบัติตามคำสั่งได้ เพราะเป็นแรงจูงใจให้เด็กอยากฝึกมากขึ้น และมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อครูผู้สอน
7. ควรเผยแพร่ให้ผู้ปกครองเพื่อนำไปพัฒนาเด็ก เพราะเด็กเหล่านี้จะมีกล้ามเนื้อใหญ่ที่ไม่แข็งแรงและการทรงตัวไม่ดี เด็กต้องได้รับการฝึกอย่างต่อเนื่องเพื่อเพิ่มความแข็งแรงของกล้ามเนื้อให้แข็งแรงขึ้น
8. ควรนำหลักจิตวิทยาหรือหลักการทางทฤษฎีมาใช้ประกอบการฝึก จะทำให้การวิจัยมีประสิทธิภาพและมีความเหมาะสมกับความบกพร่องหรือความต้องการของเด็ก
9. ควรบรรจุรายวิชาที่เกี่ยวกับสระแห่งการรำรำ เพื่อเป็นวิชาเลือกหนึ่งลงในการศึกษาระดับปริญญาตรี เพื่อให้ผู้เรียนในด้านนาฏศิลป์ไทยได้เข้าใจหลักในการจัดระเบียบร่างกายที่ใช้ในการรำรำอย่างถูกต้อง

ข้อเสนอแนะการจัดทำวิจัยครั้งต่อไป

ข้อเสนอแนะจากการจัดทำวิจัยเรื่องการศึกษาทำรำนากฎศิลป์สำหรับเด็กดาวนซินโดรม: ศึกษาเฉพาะการเคลื่อนไหวกล้ามเนื้อใหญ่เพื่อจัดทำวิจัยครั้งต่อไป คือ

1. ควรมีการวิจัยความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อใหญ่ของเด็กกลุ่มอาการดาวนซินโดรมในระดับอายุอื่น ๆ โดยใช้กิจกรรมนาฏศิลป์ไทย เช่น การใช้กิจกรรมนาฏศิลป์ไทยเพื่อเพิ่มความแข็งแรงของกล้ามเนื้อสำหรับบุคคลกลุ่มอาการดาวนซินโดรมวัยผู้ใหญ่
2. ควรมีการวิจัยความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อใหญ่ของเด็กกลุ่มอาการดาวนซินโดรมโดยใช้กิจกรรมนาฏศิลป์ไทยท่าหรือเพลงอื่น ๆ ที่มีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น
3. ควรมีการวิจัยความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อใหญ่ของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาประเภทอื่น ๆ โดยใช้กิจกรรมนาฏศิลป์ไทย